

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการไม่มีดินขาวส่งออก

แต่มีการนำเข้าประมาณ ๕,๐๐๐-๖,๐๐๐ ตัน

ธงชัย พงษ์ศรี

ดินขาวที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่ได้ถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุดิบนั้นได้มีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกรมวิทยาศาสตร์ ศึกษาคุณสมบัติทางกายภาพของดินและวัตถุดิบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้มีเจ้าหน้าที่จากกรมทรัพยากรธรณีเป็นอนุกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายเครื่องปั้นดินเผาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม โดยรับภาระในเรื่องการศึกษาค้นคว้าหาแหล่งดินขาว จากรายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๓๔ ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๔ ได้มีการสำรวจความต้องการใช้ดินขาวของบริษัทต่าง ๆ ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนพบว่า มีโรงงานเครื่องปั้นดินเผา ๘ โรงงาน ต้องการใช้ดินขาวจากแหล่งต่าง ๆ ในประเทศประมาณ ๓๓,๐๐๐ ตันต่อปี นอกจากนี้ยังมีโรงงานประเภทอื่นอีกประมาณ ๓๐ โรงงาน ที่ไม่ได้รับการส่งเสริม แต่เป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก ต้องการใช้ดินขาวอีกเป็นปริมาณไม่น้อย บริษัทและโรงงานเหล่านี้ผลิต ถ้วย จาน ชาม กระเบื้องปูพื้น ปูนฉาบและแผ่นโมเสก กระเบื้องดินเผาและเครื่องสุขภัณฑ์ต่าง ๆ โรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่ใช้ดินขาวจากจังหวัดลำปางและจากจังหวัดระนอง ซึ่งเป็นดินขาวที่เหมาะสมสำหรับทำเครื่องปั้นดินเผาชนิดที่มเน้อดินบนดีขาว

ส่วนดินขาวชนิดที่นำมาใช้ในการทำกระดาด ทราบว่าโรงงานกระดาดภายในประเทศรวม ๒ โรงงานใช้ประมาณ ๕,๐๐๐-๖,๐๐๐ ตันต่อปี ดินขาวชนิดนี้เพียงจะมีการค้นพบที่จังหวัดนครราชสีมาในระยะ ๒ ปีที่แล้วมาและกำลังจะผลิตออกสู่ตลาดในเร็ว ๆ นี้ ถ้าหากคุณภาพของดินเหมาะสมกับความต้องการของโรงงานกระดาดต่าง ๆ ในอันที่จะเป็นตัว FILLER ได้ดีอย่างแท้จริงแล้ว เชื่อว่าดินขาวจากบริเวณนั้นคงจะถูกนำมาใช้แทนดินที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศ

อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผานับวันจะขยายกว้างขึ้นทุกที ความต้องการวัตถุดิบที่จะนำมาใช้ในการผลิตก็ย่อมจะมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว เงินขาวจากแหล่งต่าง ๆ ที่

ทางกรมทรัพย์สิน ได้สำรวจมาแล้วพบว่ามีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากดินขาวเป็นแร่ที่มีหลายชนิดหรือหลายตระกูลด้วยกันตลอดจนดินที่ผลิตหรือขุดขึ้นมา ย่อมมีผลหินอื่น ๆ ประปนอยู่ด้วยจะต้องทำการแต่งให้สะอาด (BENEFICIATION) เสีย นอนเพื่อให้ดินขาวนั้นมีคุณภาพที่เหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ต่อไป

นอกจากนี้การที่จะผลิตขึ้นมาจะต้องคำนึงถึงค่าขนส่งตลอดจนราคาของวัตถุดิบดินด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ดินขาวจากบางแหล่ง ไม่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งแร่เศรษฐกิจขึ้นได้ นอกจากนี้บางแหล่งก็อยู่ในบริเวณไม่สงบ มีผู้ร้ายหรือผู้ก่อการร้ายชุกชุม ทำให้ผู้ที่จะไปลงทุน ไม่กล้าที่จะเสี่ยงเข้าไปพัฒนา

ความสำคัญของแหล่งดินขาวแต่ละแหล่งนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพคือ คุณสมบัติทางเคมีและ ทางฟิสิกส์ของเนื้อดินขาว นอกจากนี้ยังขึ้นกับความประสงค์ของบริษัทหรือโรงงานแต่ละแห่ง อีก สิ่งหนึ่งที่ทางโรงงานต่าง ๆ ต้องการก็คือต้องการดินขาวที่แต่งสะอาดสำเร็จรูป โดยพร้อมที่จะใช้ ได้ทันที ดังนั้น ความไม่สะอาดของดินขาวจึงเป็นปัญหาใหญ่อยู่ทุกวันนี้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าการ ที่จะจัดตั้งโรงแต่งดินขาวเพื่อให้ได้มาตรฐานหรือให้ถูกต้องตามระบบสากลนั้นจำเป็นต้อง ใช้เงินทุน เป็นจำนวนมากก็ได้ ปัจจุบันมีโรงงานที่ล้างดินขาวที่พอใช้ได้ไม่เกิน ๕ แห่งด้วยกัน ซึ่งผลิต ออกมาเพียงพอความต้องการของโรงงานต่าง ๆ ภายในประเทศเท่านั้น

ดินขาวที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศนั้นเป็นดินขาวชนิดที่ส่งเข้ามา ใช้ในการทำกระดาษ โดยเฉพาะ เนื่องจากยังไม่มีการผลิตดินขาวที่มีคุณสมบัติเหมาะสมขึ้นภายในประเทศ ปริมาณ ความต้องการดินขาวของ โรงงานทำกระดาษทั้งหมดจะเห็นได้ว่ามีจำนวนใกล้เคียงกับปริมาณดินขาว ที่ส่งเข้ามา จากลักษณะทางธรณีวิทยาซึ่งประเทศเรามีพื้นที่ที่สามารถจะให้ดินขาวอยู่ มากและจากการพบแหล่งดินขาวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นั้นถ้าได้มีการพัฒนาการผลิตและการ แต่งดินขาวให้ลุล่วงแล้ว เชื่อได้ว่าเราจะมีดินขาวไม่ใช้แต่เพียงจะใช้ในอุตสาหกรรม ภายในประเทศเท่านั้น ยังมีโอกาสที่จะส่งไปขายยังต่างประเทศอีกด้วย

แหล่งดินขาวสำคัญ ๆ ที่กรมทรัพย์สิน ได้สำรวจแล้วมีดังนี้

อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณแร่ (ตัน)
แจ้ห่ม	ลำปาง	กว่า ๑๐ ล้าน

เมือง	ระนอง	๕ แส่น
เมือง	อุตรดิตถ์	กว่า ๓ ล้าน
บ้านนาสาร	สุราษฎร์ธานี	๑ ล้าน
แก่ง	ระยอง	๓ หมื่น

นอกจากนี้ยังมีดินชนิดที่เรียกว่า บอลด์ เคลย์ (BALL CLAY) หรือดินเหนียวขาว และดินเหนียวดำพิเศษ ซึ่งจะเป็นในการช่วยผสมกับดินชาวธรรมดา ได้มีการพบดินเหนียวพิเศษจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้คือ

อำเภอ	จังหวัด	ประมาณไร่ (ตัน)
บ้านนาสาร	สุราษฎร์ธานี	กว่า ๒ แส่น
บ้านด้อง	--,-	กว่า ๔ หมื่น
เมือง (โคกไม้ลาย)	ปราจีนบุรี	๔ หมื่น (สีดำ)
เมือง (โคกไม้ลาย)	--,-	กว่า ๕ ล้าน (สีขาว)

ในปีงบประมาณ ๒๕๑๕ นี้ กรมทรัพยากรธรณี โดยโครงการเพิ่มผลผลิตแร่อุตสาหกรรม ได้ทำการสำรวจแหล่งดินขาวทางภาคเหนือเพิ่มเติมอีก ๑๘ แห่ง ขณะนี้กำลังตรวจสอบหาคุณสมบัติอยู่ เพื่อจะได้ใช้ในการพิจารณาว่าแหล่งใดเหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์และเก็บแหล่งแร่สำรองต่อไป

คัดจากหนังสือ ข่าวสารการธรณี
ฉบับที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕